

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
И-Т ПО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА МОРФОЛОГИЯ,
ПАТОЛОГИЯ И АНТРОПОЛОГИЯ С МУЗЕЙ
Вх. № 281
..... 18.05.2017 г.
СОФИЯ

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Димитър Стефанов Кадийски, дм, дмн,

Директор на Института по експериментална морфология, патология и антропология с музей (ИЕМПАМ) при Българската академия на науките,

избран за член на Научно жури на основание на заповед № РД-09 – 33/06.04.2017, чл. 11, ал. 4, Глава 5 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИЕМПАМ - БАН и решение на НС на ИЕМПАМ от 31.03.2017 г.

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по научната специалност “Антропология” (01.06.01) от Професионално направление 4.3 – „Биологически науки” към ИЕМПАМ - БАН, с единствен кандидат гл. ас. Виктория Светомирова Русева, доктор от ИЕМПАМ - БАН.

Като единствен кандидат по обявения конкурс се явява гл. ас. Виктория Светомирова Русева, доктор от секция „Антропология и анатомия” на ИЕМПАМ. През 1997 г. тя е придобила магистърска степен по археология и втора специалност по история със специализация по праистория. През 2003 г. защитава докторска степен с дисертационен труд на тема: „Антропологични данни за промените в продължителността на живота на територията на България от неолита до късното средновековие”. Виктория Русева има 18 години трудов стаж в системата на БАН, като от 2005 г. е асистент а от 2008 е главен асистент в ИЕМПАМ. За участие в настоящия конкурс е представила общо 52 научни публикации отпечатани в пълен текст в научни списания, сборници от научни сесии, конференции и симпозиуми. От общия брой публикации 13 са рецензирани в дисертационния и труд, включително и един автореферат.

В конкурса за „Доцент” гл. ас. Русева участва с 39 научни труда. Тя покрива изискуемия минимум и го надхвърля както с броя на публикациите така и с броя на цитатите. От общия брой публикации 41 са самостоятелни, на 3 е първи автор и на 7 е втори или последващ. Научните публикации на Виктория Русева са цитирани 19 пъти. Авторката посочва и 24 цитирания на непубликувани данни от отчети към ръководителите на теренни изследвания в сборник „Археологически открития и разкопки”. Представен е списък на 36 научни съобщения на национални и международни конференции.

Виктория Русева е участвала в 6 проекта с различно финансиране за периода 2014-2017 г., два международни и четири национални. Гл. ас. Русева е участвала като консултант в редакционни колегии /две международни и една национална/ и е извършвала експертна дейност.

Асистент Русева владее самостоятелно английски, немски, италиански и руски език. Има добра методична подготовка по специалността и добра компютърна грамотност.

Резултатите от извършените до момента от кандидата научни изследвания и получените научни данни могат да се обобщят в следните научни приноси:

- Илюстрирани са статистически резултати за смъртността при млади жени, за които бременността и раждането са изтъкнати като възможна причина (резултати изнесени на международни конференции в Кушадасъ, Турция и Варна).
- Приложен е комплексен метод за определяне на възрастта който позволява идентификация на относително повече индивиди в старческа възраст, което повлиява демографските параметри на палеопопулациите с известно изместване към по-благоприятни стойности (32, 34). Изследването на новите материали внася корекция в установените стойности на демографските показатели за различните епохи, като изследванията се насочиха към най-ранната възраст на новородените и крайната възраст на доживяване в изследваните популации.
- Детайлно са проучени данните за патологични изменения по скелета, които корелират с най-новите резултати от изследванията в Европа и Америка. При установените изменения се търси демографското им разпределение в серията, което позволява синхронен и диахронен сравнителен анализ на резултатите.
- Новите материали дават възможност за нов поглед върху широк кръг от проблеми на интерпретацията на находки, които показват въздействие върху костите на живия или умрял индивид. Проследени са данните за разпространението на трепанацията на черепа (изследвания публикувани в № 16, 17, 27, 38, 45). Резултатите от изследването на ранносредновековната серия от Балчик и Топола добавят ценни сведения за разпространението на обряда на изкуствена деформация на черепа (публикации № 14, 16, 23, 24, 43).
- За първи път на български материал са приложени методите за изследване на линейарната хипоплазия на емайла по макроскопски метод. В популациите се определя възрастово специфичен пик на натрупване на белега, кореспондиращ с най-рисковият период в развитието на младия индивид.

- Комплексната интерпретация на резултатите за смъртността и продължителността на живота, разпространението на патологичните изменения на скелетните останки, вкл. разпределението на линейната хипоплазия на емайла, травматичните поражения, изчисленият ръст, идентифицирани особености на скелетните останки, придобити вследствие на ежедневната дейност на човека позволи изследване в посока търсене на нивото на адаптация на човешките групи към средата на обитаване. Синхронният и диахронен сравнителен анализ между резултатите за отделните популации позволява излъчване на такива с по-благоприятни показатели спрямо други, които показват неблагоприятно развитие (№45, 52).

Кандидатката наред с научно-практичната дейност и участие в археологически проучвания има и активна преподавателска дейност. В периода от 2014 г. до 2017 г. е хоноруван преподавател в катедра „Археология” на Великотърновския университет „Св. Кирил и Методи” по дисциплина „Антропология”. Води три лекционни курса в ИФ на СУ „Св.Климент Охридски”. Участва като лектор в летен международен семинар към фондация „Балканско наследство”- Созопол.

Заключение

Имайки предвид гореизложеното, считам, че Виктория Русева напълно покрива изискванията на ЗРАСРБ и съответните правилници, както и Правилника на ИЕМПАМ – БАН за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности и с пълна убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласува предложение до Научния съвет на ИЕМПАМ – БАН гл. ас. Виктория Светомирова Русева, до бъде избрана за „Доцент” по професионално направление „Антропология”, шифър 01.06.01, към секция „Антропология и анатомия” на Институт по експериментална морфология, патология и антропология с музей при БАН - София.

17.05.2017 г.

Подпис:

/проф. д-р Димитър Стефанов Кадийски, дмн/